

Số: 269/2024/QĐST-DS

Hạ Long, ngày 18 tháng 11 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v chấm dứt việc nuôi con nuôi

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HẠ LONG, TỈNH QUẢNG NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: bà Trần Thị Hồng.

Thư ký phiên họp: bà Vũ Phương Thanh – Thư ký Tòa án nhân thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh tham gia phiên họp: bà Đoàn Thu Trang – Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 11 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 262/2024/TLST-HNGĐ ngày 16 tháng 10 năm 2024 về việc “*Chấm dứt việc nuôi con nuôi*”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 12/2024/QĐST-HNGĐ ngày 04 tháng 10 năm 2024, gồm người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: ông Hoàng Ích Đ, sinh năm 1969 và bà Nguyễn Thị C, sinh năm 1975; đều cư trú tại: tổ A, khu F, phường H, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh, đều có mặt.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: anh Hoàng Ích H, sinh ngày sinh ngày 01/01/2006; nơi cư trú: tổ A, khu F, phường H, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh. Hiện đang bị tạm giam tại Nhà tạm giữ Công an thành phố H, vắng mặt (đề nghị vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự về việc “*Chấm dứt việc nuôi con nuôi*” đề ngày 10/10/2024 và trong quá trình giải quyết việc dân sự, ông Hoàng Ích Đ và bà Nguyễn Thị C trình bày:

Năm 2011, vợ chồng ông Hoàng Ích Đ và bà Nguyễn Thị C đăng ký nhận nuôi con nuôi và đã được UBND xã M, huyện T, thành phố Hà Nội cấp giấy chứng nhận nuôi con nuôi số 02/2012, quyền số 01/2011, vào sổ đăng ký ngày 05/6/2012. Theo đó, ông bà Đ - Ca là bố mẹ nuôi của con nuôi Nguyễn Anh T, sinh ngày 01/01/2006, nơi thường trú: Trung tâm nuôi trẻ mồ côi suy dinh dưỡng H1. Sau khi nhận nuôi con nuôi, ông bà Đ - Ca làm thủ tục theo quy định của pháp luật thay đổi họ, tên của con nuôi từ Nguyễn Anh T thành

Hoàng Ích Hải và xin cấp lại giấy khai sinh mang tên Hoàng Ích H (theo Quyết định thay đổi họ tên, tên đệm số 324/QĐ-UBND ngày 14/6/2012 và giấy khai sinh số 106/2010, quyển số 01/2010 ngày 29/6/2012 do UBND xã M, huyện T, thành phố Hà Nội cấp). Ngày 11/07/2012, ông bà Đ – Ca làm thủ tục nhập khẩu con nuôi Hoàng Ích H vào hộ khẩu của gia đình mình (Số hộ khẩu số 500018729 ngày 04/8/2008) tại tổ A, khu F, phường H, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh, đồng thời đưa con nuôi Hoàng Ích H về sinh sống cùng với ông, bà. Kể từ thời điểm đó đến nay, ông, bà Đ - Ca luôn thực hiện đúng quyền, nghĩa vụ của cha mẹ đối với con nuôi, cụ thể: hết mực thương yêu, tôn trọng con; chăm lo việc học tập, giáo dục; trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng đảm bảo quyền lợi mọi mặt của con, để con phát triển lành mạnh về thể chất, trí tuệ, đạo đức, trở thành người con hiếu thảo của gia đình, công dân có ích cho xã hội. Tuy nhiên, quá trình sinh sống cùng ông bà Đ – C, Hoàng Ích H đã không thực hiện đúng quyền, nghĩa vụ của người con và có lối sống thiếu lành mạnh, như: không yêu quý, kính trọng cha mẹ nuôi, có biểu hiện trộm cắp vặt, hay gây gổ đánh nhau với người khác. Mặc dù, gia đình đã bằng nhiều phương pháp giáo dục nhưng vẫn không có kết quả mà trái lại Hoàng Ích Hải càng ngày càng thể hiện thái độ bất kính với cha mẹ và sa đà sâu hơn vào lối sống thiếu lành mạnh, vi phạm pháp luật. Chính vì vậy, ngày 17/5/2024, Hoàng Ích H đã bị Cơ quan cảnh sát điều tra Công an tỉnh Q khởi tố về tội “trộm cắp tài sản”, do bỏ trốn trong thời gian chờ xét xử nên hiện Hoàng Ích H đã bị bắt, tạm giam. Ngày 25/10/2024, bị Toà án nhân dân thành phố Hạ Long xét xử 06 tháng tù về tội “trộm cắp tài sản”.

Theo Kết luận giám định độ tuổi trên người sống số 4111/KL-KTHS ngày 07/6/2024 của V Bộ C2, với nội dung: “...xác định độ tuổi của Hoàng Ích H tại thời điểm giám định (tháng 5 năm 2024) là: từ 17 năm 9 tháng đến 18 năm 3 tháng.”

Nay căn cứ vào kết quả giám định nêu trên thì Hoàng Ích H đã thành niên và ông bà Đ - Ca tự nguyện chấm dứt việc nuôi con nuôi đối với Hoàng Ích H, vì thấy rằng việc tiếp tục nuôi dưỡng cháu H không mang lại ý nghĩa trong mối quan hệ giữa cha mẹ và con.

Tại Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 10/10/2024 và trong quá trình giải quyết việc dân sự, ông bà Đ - Ca yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long giải quyết: “Chấm dứt việc nuôi con nuôi” giữa bố mẹ nuôi là ông Hoàng Ích Đ và bà Nguyễn Thị C với con nuôi là Hoàng Ích H.

- Tại biên bản lấy lời khai ngày 29/10/2024 của Toà án nhân dân thành phố Hạ Long, Hoàng Ích H trình bày:

Hoàng Ích H là con nuôi hợp pháp của ông Hoàng Ích Đ và bà Nguyễn Thị C. Quá trình làm thủ tục nhận nuôi con nuôi như ông bà Điền C1 trình bày nêu trên là đúng. Năm 2012, Hoàng Ích H về sống cùng ông bà Đ – Ca tại tổ A, khu F, phường H, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh (trước khi về sống cùng ông bà Đ – Ca thì H cư trú tại Trung tâm H1), đến tháng 01/2024 thì H bỏ ra ngoài sống lang thang. Lý do H không sống cùng ông bà Đ – C1 là do H đã cãi nhau với bố mẹ và muốn ra ngoài sống 1 mình. Do có lối sống thiếu lành mạnh

nên H đã bị khởi tố, truy tố và ngày 25/10/2024 H bị Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long xét xử về tội “Trộm cắp tài sản”. H thừa nhận ông bà Đ – Ca trong quá trình chung sống cùng H đã thực hiện đầy đủ quyền, nghĩa vụ của cha mẹ đối với con nuôi, theo đó H được chăm lo trong việc học tập, giáo dục, được tôn trọng, được đảm bảo quyền lợi mọi mặt để phát triển toàn diện về thể chất, trí tuệ, đạo đức. Tuy nhiên, bản thân H do bị bạn bè rủ rê, lôi kéo, thiếu tu dưỡng rèn luyện đạo đức lối sống nên đã nhiều lần thể hiện sự không kính trọng đối với ông bà Đ – Ca, như hay cãi nhau với ông, bà Đ – C1 và khi cãi nhau H hay đập phá đồ đạc. Ngoài ra, H hay nghỉ học, gây gổ với mọi người xung quanh, mãi chơi điện tử. Sự bất kính của H đối với cha mẹ nuôi và lối sống của H như trên làm ảnh hưởng tiêu cực đến cuộc sống của ông, bà Đ – C, khiến cho mối quan hệ giữa cha mẹ với con không có sự đầm ấm, hòa thuận, mà ngày càng xảy ra nhiều xung đột, bất hòa, làm mất đi tình cảm gia đình. Nay H nhận thấy mối quan hệ giữa cha mẹ và con chỉ còn về mặt pháp lý, còn về mặt thực tế thì không ai còn liên quan đến ai về mọi mặt. Nay ông bà Đ – Ca đề nghị Tòa án giải quyết chấm dứt quan hệ giữa cha mẹ nuôi (ông bà Đ – Ca) với con nuôi (là anh H) với lý do anh đã thành niên và anh không thực hiện đúng quyền, nghĩa vụ của người con đối với cha mẹ thì anh H hoàn toàn nhất trí. Đồng thời anh H đề nghị Tòa án ra quyết định chấm dứt việc nuôi con nuôi giữa cha mẹ nuôi là ông bà Đ – Ca với con nuôi là anh H. Do anh H phạm tội Trộm cắp tài sản, bị giam tại Nhà tạm giữ Công an thành phố H nên anh H đề nghị Tòa án mở phiên họp giải quyết việc dân sự vắng mặt anh H.

- Tại Biên bản xác minh ngày 06/9/2024 của Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long, thể hiện nội dung:

Ông Hoàng Ích Đ và bà Nguyễn Thị C có đăng ký thường trú và thường xuyên sinh sống tại tổ A, khu F, phường H, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh. Năm 2012, ông, bà làm thủ tục nhận nuôi con nuôi Hoàng Ích H theo quy định của pháp luật. Từ thời điểm được nhận nuôi (năm 2012), Hoàng Ích H có đăng ký thường trú và sinh sống cùng ông bà Đ – Ca tại địa bàn phường. Quá trình chung sống thời gian đầu khi H còn nhỏ thì vẫn ngoan ngoãn, biết nghe lời, nhưng khoảng 5 - 6 năm trở lại đây thì H ngày càng có nhiều thói hư tật xấu như không nghe lời bố mẹ, mãi chơi, không chịu học hành sau đó bỏ học, thường xuyên bỏ nhà đi qua đêm. Hơn thế, H thường xuyên có hành vi trộm cắp vặt, hay gây gổ đánh nhau với những người khác dẫn đến ông, bà Đ – Ca phải chịu trách nhiệm về kinh tế. Khi ông, bà Đ – Ca dạy dỗ khuyên bảo thì H tỏ rõ thái độ bất kính với cha mẹ, thậm trí dọa nạt, đập phá tài sản của ông, bà Đ – Ca, tỏ rõ thái độ không coi ông, bà Đ – Ca là cha mẹ.

Từ khoảng tháng 01/2024 đến nay thì tự ý H bỏ nhà đi, không sinh sống cùng ông, bà Đ – Ca nữa và thường xuyên không có mặt tại địa phương, H đi đâu làm gì địa phương không rõ. Thi thoảng H trở về gây gổ với ông, bà Đ – Ca với mục đích đòi ông, bà Đ – C phải đưa tiền để cho H chi tiêu, khi không đạt được mục đích H lại có thái độ chửi bới, xúc phạm, đe dọa ông, bà Đ – Ca, sau đó rồi lại bỏ đi. Hành động này của H cứ lặp đi lặp lại thường xuyên, có

lần H còn đưa nhiều thanh niên lạ mặt về nhà đòi tiền và đe dọa chửi bới ông, bà Điền C1.

Hành vi, lối sống của H nêu trên đã gây dư luận xấu trong địa bàn phường, gây tâm lý hoang mang trong quần chúng nhân dân và làm ảnh hưởng xấu đến đời sống tinh thần, đến quyền và lợi ích hợp pháp chính đáng của ông bà Đ – Ca trong nhiều năm trở lại đây.

Về phía ông bà Đ – Ca, chỉ có một mình H là con nuôi, ngoài ra không có người con nuôi, con đẻ nào khác. Bản thân ông, bà Đ – Ca là người hiền lành, nhân hậu, có công việc làm ổn định và chưa bao giờ có điều tiếng xấu gì tại địa phương về lối sống. Chính vì vậy, ông, bà Đ – Ca đối xử với H như con đẻ của mình, như: quan tâm, chăm sóc, giáo dục H như bao người cha người mẹ khác và rất mực yêu thương H. Quá trình chung sống cùng ông, bà Đ – Ca thì H được đảm bảo quyền lợi về mọi mặt để phát triển tốt về thể chất, trí tuệ, tâm lý. Tuy nhiên, với lối sống trên thì H tự khước từ quyền lợi của mình và ứng xử vi phạm đạo đức đối với ông bà Đ – Ca.

* Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hạ Long tham gia phiên họp phát biểu quan điểm:

- Về việc chấp hành pháp luật tố tụng: từ khi thụ lý đơn yêu cầu đến khi Tòa án mở phiên họp, Tòa án đã thực hiện đúng các quy định của pháp luật về thủ tục giải quyết việc dân sự; đương sự đã được bảo đảm thực hiện các quyền, nghĩa vụ của mình theo đúng quy định của pháp luật.

- Về nội dung: yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Hoàng Ích Đ và bà Nguyễn Thị C là có cơ sở, đề nghị Toà án chấp nhận đơn yêu cầu của ông Hoàng Ích Đ và bà Nguyễn Thị C về việc “*Chấm dứt việc nuôi con nuôi*” đối với con nuôi là anh Hoàng Ích H.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng: xét đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự về việc “*Chấm dứt việc nuôi con nuôi*” **ông Hoàng Ích Đ và bà Nguyễn Thị C** thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh theo quy định tại khoản 5 Điều 29; điểm b khoản 2 Điều 35; điểm l khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 10 Luật nuôi con nuôi.

[2] Về nội dung:

Căn cứ Giấy chứng nhận nuôi con nuôi số 02/2012, quyền số 01/2011, vào sổ đăng ký ngày 05/6/2012, Quyết định thay đổi họ tên, tên đệm số 324/QĐ-UBND ngày 14/6/2012 và giấy khai sinh số 106/2010, quyền số 01/2010 ngày 29/6/2012 do UBND xã M, huyện T, thành phố Hà Nội cấp, đủ căn cứ xác định ông bà Đ – C đã thực hiện thủ tục nhận nuôi con nuôi theo đúng quy định của pháp luật, theo đó: ông, bà Đ – Ca là cha mẹ nuôi của Hoàng Ích H.

Căn cứ lời khai của người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự và kết quả xác minh nêu trên, đủ căn cứ xác định kể từ khi nhận nuôi con nuôi là Hoàng Ích H thì ông bà Đ – C3 luôn thực hiện quyền và nghĩa vụ của cha nuôi mẹ nuôi đối với con nuôi Hoàng Ích H theo đúng quy định của pháp luật, đảm bảo quyền lợi mọi mặt của con nuôi. Về phía con nuôi Hoàng Ích H không thực hiện bổn phận yêu quý, kính trọng, biết ơn, hiếu thảo, phụng dưỡng cha mẹ, giữ gìn danh dự, truyền thống tốt đẹp của gia đình. Hơn thế, H còn có hành vi chửi bới, đe dọa bố mẹ nuôi để đòi tiền, đập phá đồ đạc trong gia đình, bỏ nhà đi và có lối sống thiếu lành mạnh, vi phạm pháp luật, làm ảnh hưởng tiêu cực đến đời sống của ông, bà Đ – Ca.

Căn Kết luận giám định độ tuổi trên người sống số 4111/KL-KTHS ngày 07/6/2024 của V Bộ C2, với nội dung: “...xác định độ tuổi của Hoàng Ích H tại thời điểm giám định (tháng 5 năm 2024) là: từ 17 năm 9 tháng đến 18 năm 3 tháng” đủ căn cứ xác định tại thời điểm ông, bà Đ – Ca yêu cầu chấm dứt việc nuôi con nuôi thì Hoàng Ích H đã đủ 18 tuổi.

Luật nuôi con nuôi quy định:

Điều 25. Căn cứ chấm dứt việc nuôi con nuôi

Việc nuôi con nuôi có thể bị chấm dứt trong các trường hợp sau đây:

1. Con nuôi đã thành niên và cha mẹ nuôi tự nguyện chấm dứt việc nuôi con nuôi;

Điều 27. Hệ quả của việc chấm dứt nuôi con nuôi

1. Quyền, nghĩa vụ giữa cha mẹ nuôi và con nuôi chấm dứt kể từ ngày quyết định chấm dứt nuôi con nuôi của Tòa án có hiệu lực pháp luật.

Luật hôn nhân gia đình quy định:

Điều 78. Quyền, nghĩa vụ của cha nuôi, mẹ nuôi và con nuôi

1. Cha nuôi, mẹ nuôi, con nuôi có quyền và nghĩa vụ của cha, mẹ, con được quy định trong Luật này kể từ thời điểm quan hệ nuôi con nuôi được xác lập theo quy định của *Luật nuôi con nuôi*.

Trong trường hợp chấm dứt việc nuôi con nuôi theo quyết định của Tòa án thì quyền, nghĩa vụ của cha nuôi, mẹ nuôi với con nuôi chấm dứt kể từ ngày quyết định của Tòa án có hiệu lực pháp luật.

Đối chiếu với quy định trên thấy rằng yêu cầu chấm dứt việc nuôi con nuôi của ông, bà Đ – Ca đảm bảo theo đúng quy định của pháp luật nên cần chấp nhận. Quyền, nghĩa vụ giữa cha mẹ nuôi là ông, bà Đ - Ca và con nuôi Hoàng Ích H chấm dứt kể từ ngày quyết định chấm dứt nuôi con nuôi của Tòa án có hiệu lực pháp luật.

[3] Xét đề nghị của Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hạ Long tại phiên họp là phù hợp với quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: bà Nguyễn Thị C tự nguyện chịu toàn bộ lệ phí giải quyết việc dân sự.

[5] Về quyền kháng cáo, kháng nghị: người yêu cầu giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, Viện kiểm sát nhận dân thành phố H và Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị Quyết định này theo quy định của pháp luật.

Từ các nhận định trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 5 Điều 29; điểm b khoản 2 Điều 35; điểm 1 khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự; các Điều 370, 371, 372 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 78 Luật hôn nhân và gia đình; các Điều 10, 25 và 27 Luật nuôi con nuôi.

Căn cứ Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015;

Căn cứ khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Hoàng Ích Đ và bà Nguyễn Thị C, về việc “*Chấm dứt việc nuôi con nuôi*” đối với anh Hoàng Ích H.

- Tuyên bố: chấm dứt việc nuôi con nuôi của cha nuôi, mẹ nuôi là ông, bà Hoàng Ích Đ – Nguyễn Thị C đối với con nuôi là anh Hoàng Ích H. Quyền và nghĩa vụ của cha nuôi, mẹ nuôi là ông, bà Hoàng Ích Đ – Nguyễn Thị C theo quy định của pháp luật với con nuôi Hoàng Ích H chấm dứt kể từ ngày quyết định của Tòa án có hiệu lực pháp luật. Quyền và nghĩa vụ của con nuôi Hoàng Ích H theo quy định của pháp luật với cha nuôi, mẹ nuôi là ông, bà Hoàng Ích Đ – Nguyễn Thị C chấm dứt kể từ ngày quyết định của Tòa án có hiệu lực pháp luật.

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: bà Nguyễn Thị C tự nguyện chịu 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự, được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí bà C đã nộp là 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0001223 ngày 24/10/2024 của Chi cục thi hành án dân sự thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh; bà Nguyễn Thị C đã nộp đủ lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Người yêu cầu;
- UBND phường Hà Lâm,
thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh;
- Chi cục THADS thành phố Hạ Long;
- VKSND thành phố Hạ Long;
- TAND tỉnh Quảng Ninh;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Thị Hồng